

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Перший проректор НУ «ОЮА»

Аракелян М. Р.

«» 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія української юриспруденції»

рівень освіти
галузь знань
спеціальність

Третій (освітньо-науковий) рівень
08 «Право»
081 «Право»

Розробник (-и) програми: к.ю.н., доцент Єфремова Н.В.

Затверджено на засіданні кафедри історії держави і права
(протокол № 1 від 31.08.2020 р.)

Завідувач кафедри (Х.Н. Бехруз)

Гарант освітньої програми (О.І. Сафончик)

Перевірено
Начальник НМВ (Л.В. Кузнецова)

Одеса 2020 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ					
1 – Загальна інформація					
Назва дисципліни	Історія української юриспруденції History of Ukrainian Jurisprudence				
Освітньо-наукова програма	Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня «доктор філософії» відділу аспірантури Національного університету «Одеська юридична академія» за спеціальністю 081 «Право».				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс вивчення	Семестр вивчення	Обсяг, кредитів / год.
Третій освітньо-науковий рівень	Денна	О	2	3	4 / 120
	Заочна	О	2	3	4 / 120
Короткий опис предметної сфери	Дисципліна «Історія української юриспруденції» вивчає питання історичної генези вітчизняної правової думки, юридичної практики, та юридичної освіти як фундаментальних підвалин української правової традиції. Ця дисципліна належить до циклу базових юридичних дисциплін, а її вивчення тісно пов'язано з іншими дисциплінами освітньої програми. «Історія української юриспруденції» скерована на отримання нових знань і досягнення правової істини, а також на обслуговування конкретних практичних потреб, а саме: розуміння процесів правотворчості, вдосконалення правових норм, концептуалізацію історичних відомостей про вітчизняну правову традицію та особливостей її формування, а також сприяння поширенню надбань української правової культури. В процесі застосування правових норм виникають певні колізії чи прогалини. Вирішити такі проблем і покликана саме юриспруденція.				
Викладачі навчальної дисципліни	Єфремова Наталя Володимирівна , доцент кафедри історії держави і права, Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент, Одеса, вул. Академічна, 2, каб. 505 контактний телефон + 38-067-276-27-64, контактна електронна адреса history@onua.edu.ua				
Мова викладання	Українська				
Передумови	Вивчається одночасно з вивченням дисциплін: Діалог правових культур, Історія і перспективи української державності, та ін.				
Постреквізити	Є підґрунтям вивчення дисциплін : Сучасні філософсько-правові доктрини, Доктрина прав людини, Міждисциплінарні дослідження в юриспруденції та ін.				
2. Структура навчальної дисципліни					
Види навантаження				Години	
				д. ф.	з. ф.
Кількість кредитів/год				4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:				50	8
• лекційні заняття, год.				30	4
• практичні заняття, год.				20	4
• семінарські заняття, год.				--	--
• лабораторні заняття, год.				--	--
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:				70	112
• контрольні роботи, к-сть/год.				--	--
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.				--	--

• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.		70	112
Екзамен		+ (3 семестр)	
3 – Мета і завдання навчальної дисципліни			
Мета навчальної дисципліни	Метою викладення навчальної дисципліни «Історія Української юриспруденції» є концептуалізація відомостей про історичні етапи виникнення та розвитку юриспруденції, культури та традицій у праві на українських теренах з метою задоволення пізнавальної потреби здобувачів вищої освіти, виховання у них духу національної свідомості, сприяти підвищенню якості володіння історико-правовими знаннями, а також для всебічного глибокого усвідомлення цінності незалежності Української держави та її місця в історії Європи. Мета викладання зазначеної дисципліни також полягає в підвищенні загального рівня знань здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня «доктор філософії» відділу аспірантури та докторантури Національного університету «Одеська юридична академія» за спеціальністю 081 «Право» у підготовці їх до системного та об'єктивного сприйняття історії української юриспруденції.		
Результати навчання дисципліни			
Символ РН	Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
ПРНК05 ПРНК02	Володіючи знаннями з Історії української юриспруденції вміти виділяти особливості сучасних загально-теоретичних концепцій у сфері тлумачення держави та права як суспільного явища чи окремих його галузей та інститутів, а також емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації з викладачем	Усне опитування, перевірка завдань винесених на самостійну роботу, усний залік
ПРНК06 ПРНК07	Розуміти загальну логіку, закономірності та хронологію становлення системи права в контексті історії державотворчих процесів України та Європи та бути здатним пояснювати та інтерпретувати еволюцію правової ідеї та сучасної держави зі встановленням зв'язку між сучасним станом, історичними процесами та наступними тенденціями розвитку правової системи як явища або її окремих елементів	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації з викладачем	Усне опитування, перевірка завдань винесених на самостійну роботу, усний залік
ПРНА03 ПРНК08	Володіючи знаннями з Історії української юриспруденції вміти розв'язувати наукові проблеми на основі досягнень сучасної гносеології та демонструвати глибоке розуміння доктрини прав людини, людиночужності та людиноцентризму, правової політики та способів реалізації правових приписів крізь призму історико-правового досвіду	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації з викладачем	Усне опитування, перевірка завдань винесених на самостійну роботу, усний залік
ПРНА06 ПРНА07 ПРНП04	Володіючи знаннями з Історії української юриспруденції вміти пояснювати фундаментальні аспекти правової реальності та пропонувати власні способи вирішення дослідницьких задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання, концептуалізувати відомості про вітчизняну правову традицію та поширювати ідеї оновлення в українському праві та державі	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації з викладачем	Усне опитування, перевірка завдань винесених на самостійну роботу, усний залік

ПРНА09	Володіючи знаннями з Історії української юриспруденції		
ПРНА10	вміти бути здатним узагальнювати закономірності розвитку української юриспруденції з точки зору поєднання в ній теоретичних концепцій та юридичної практики з подальшим формуванням відповідних концепцій щодо особливостей функціонування держави та права на різних історичних етапах їх розвитку, та демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям, сприяти захисту прав людини.	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації з викладачем	Усне опитування, перевірка завдань винесених на самостійну роботу, усний залік
ПРНП05	Володіючи знаннями з Історії української юриспруденції		
ПРНП06	бути здатним до удосконалення існуючих історико-правових, філософсько-правових, теоретичних та практичних концептів функціонування держави і права та вміти адаптувати наукові здобутки та навички наукового обґрунтування до формування пропозицій щодо вдосконалення сфери функціонування права	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації з викладачем	Усне опитування, перевірка завдань винесених на самостійну роботу, усний залік

Зв'язок з програмними результатами навчання

Шифр програмного РН	Результати навчання цієї дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:		
ПРНК02	Інтерпретувати сучасні гуманітарні дискурси		
ПРНК05	Виділяти особливості сучасних загально-теоретичних концепцій у сфері тлумачення держави та права як суспільного явища чи окремих його галузей та інститутів		
ПРНК06	Продемонструвати інтегральне розуміння закономірностей та тенденцій розвитку філософії та теорії права, доктрини верховенства права, окремих правових галузей та інститутів		
ПРНК07	Пояснювати та інтерпретувати різні прояви правової ідеї та сучасної держави зі встановленням зв'язку між сучасним станом та новітніми процесами і тенденціями розвитку правової системи як явища або її окремих елементів		
ПРНК08	Демонструвати глибинне розуміння доктрини прав людини, людиночентризму, правової політики та способів реалізації правових приписів		
ПРНА03	Розв'язувати наукові проблеми на основі досягнень сучасної гносеології		
ПРНА06	Пояснювати фундаментальні аспекти правової реальності та засади і завдання функціонування права як соціального явища		
ПРНА07	Розкривати та застосовувати міждисциплінарні знання та творчі здібності до формування нових наукових ідей в сфері науки держави і права		
ПРНА09	Концептуалізувати відомості про вітчизняну правову традицію та поширювати ідеї оновлення в українському праві та державі		
ПРНА10	Узагальнювати закономірності розвитку української юриспруденції з точки зору поєднання в ній теоретичних концепцій та юридичної практики з подальшим формуванням відповідних концепцій щодо особливостей функціонування держави та права		
ПРНП04	Інтегрувати знання і вирішити комплексні дослідницькі задачі, пов'язані з філософськими, загальнотеоретичними та практичними аспектами функціонування держави, права в цілому та окремих його галузях та інститутах		
ПРНП05	Удосконалити існуючі філософсько-правові, теоретичні та практичні концепти, конструкти та теорії функціонування держави і права		
ПРНП06	Адаптувати наукові здобутки та навички наукового обґрунтування до формування пропозицій щодо вдосконалення сфери функціонування права		

Формування та розвиток компетентностей

Посилання на шифр компетентності	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей:
----------------------------------	--

Компетентності інтегральні

KI	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики
K301	Знання: найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та професійної діяльності і на межі предметних галузей
K302	Уміння: критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей
K303	Уміння: розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем
K304	Комунікація: спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та професійної діяльності
K305	Автономність і відповідальність: ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації
K306	Автономність і відповідальність: соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень;
K307	Автономність і відповідальність: відповідальність за навчання інших, саморозвиток і самовдосконалення протягом життя
Компетентності фахові	
KФ01	Здатність до відтворення системних знань понятійного апарату, теорії, історії, новітніх напрямів та концепцій розвитку фундаментальної юриспруденції, публічного та приватного права, кримінальної юстиції
KФ02	Здатність до вільного оперування та розуміння перспектив розвитку сучасних філософсько-правових концепцій, концепцій публічного та приватного права, кримінальної юстиції
KФ03	Здатність до концептуалізації теоретичних та емпіричних знань філософії та історії права, кримінальної юстиції, публічного та приватного права
KФ04	Здатність до розробки нових підходів, пов'язаних з визначенням, дослідженням та вдосконаленням аксіологічних, герменевтичних, антропологічних та інших аспектів держави та права
KФ05	Здатність до розробки актуальних міждисциплінарних науково-дослідницьких та методологічних програм у сфері осмислення та вдосконалення функціонування держави та права
KФ06	Здатність наукового мислення про право і державу, що відповідає уявленням про наступність та новаційність у правовому розвитку
KФ07	Здатність до формування філософсько-правових, компаративістських, публічно-правових та приватноправових концептів, конструктів і теорій середнього рівня і доведення їх до рівня прикладних наукових розробок і науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання і правозастосування
KФ08	Здатність до адаптації наукових результатів до потреб освітнього процесу, що формує професійні компетентності у сфері вивчення держави та права

Технологія навчання дисципліни	Змішане навчання через поєднання аудиторної форми з самостійною роботою здобувача вищої освіти з забезпеченням отримання дистанційних консультацій у разі потреби.				
4. Програма та тематичний план навчальної дисципліни					
Програма навчальної дисципліни	«Історія української юриспруденції»				
Лекційні заняття					
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми або види навчальної активності)	Посилання на РН дисципліни	години		
			д. ф.	з. ф.	
Лекція 1	Предмет дисципліни «Історія української юриспруденції», її завдання, проблеми періодизації та методи пізнання	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	2	
Лекція 2	Поняття «право» та його еволюція в межах України-Русі у X-XIV ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 3	Особливості правничої практики та правничої думки на українських землях у XV – першій половині XVII ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	2	
Лекція 4	Оформлення української юриспруденції другої половини XVII – середини XVIII ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 5	Генезис конституціоналізму в Російській імперії та його вплив на розвиток української юриспруденції	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 6	Генезис конституціоналізму в Австро-угорщині та його вплив на розвиток української юриспруденції	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 7	Розвиток юриспруденції в Україні під імперською зверхністю доби буржуазно-демократичних реформ	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 8	Розвиток правничої думки в Україні XIX століття	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 9	Розвиток правничої думки в Україні початку XX століття	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 10	Розвиток юридичної освіти і науки в Україні до 1917 року	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 11	Розвиток юриспруденції в УНР та в Українській Державі за П. Скоропадського	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 12	Розвиток юриспруденції в Галичині між 1918-1939 рр.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 13	Становлення юриспруденції соціалістичного типу в УСРР	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0	
Лекція 14	Особливості нормотворчої та правозастосовної	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10;	2	0	

	практики в УРСР	ПРНП 04,05,06		
Лекція 15	Українська юриспруденція кінця XX – початку XXI ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
Практичні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми або види навчальної активності)	Посилання на РН дисципліни	години	
			д. ф.	з. ф.
№ 1	Предмет дисципліни «Історія української юриспруденції», її завдання, проблеми періодизації та методи пізнання	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	2
№ 2	Поняття «право» та його еволюція в межах України-Русі у X-XIV ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
№ 3	Особливості правничої практики та правничої думки на українських землях у XV – першій половині XVII ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
№ 4	Оформлення української юриспруденції другої половини XVII – середини XVIII ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
№ 5	Розвиток юриспруденції в Україні під імперською зверхністю Російської та Австрійської імперій	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
№ 6	Розвиток правничої думки в Україні XIX – початку XX століття	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
№ 7	Розвиток юридичної освіти і науки в Україні до 1917 року	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
№ 8	Юриспруденція доби Української національної революції 1917–1921 рр.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	2
№ 9	Становлення юриспруденції соціалістичного типу в УСРР	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
№ 10	Українська юриспруденція кінця XX – початку XXI ст.	ПРНК 02,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	0
Самостійна робота				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми або види навчальної активності)	Посилання на РН дисципліни	год.	
			д. ф.	з. ф.
Тема 1	Предмет дисципліни «Історія української юриспруденції», її завдання, проблеми періодизації та методи пізнання	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	2	9
Тема 2	Поняття «право» та його еволюція в межах України-Русі у X-XIV ст.	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	4	9
Тема 3	Особливості правничої практики та правничої думки на українських землях у XV – першій половині XVII ст.	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА 03,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	6	9

Тема 4	Оформлення української юриспруденції другої половини XVII – середини XVIII ст.	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА03,06,07,09,10 ПРНП 04,05,06	6	9
Тема 5	Генезис конституціоналізму в Російській та Австрійській імперіях та його вплив на розвиток української юриспруденції	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА03,06,07,09,10 ПРНП 04,05,06	6	9
Тема 6	Розвиток юриспруденції в Україні під імперською зверхністю доби буржуазно-демократичних реформ	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА03,06,07,09,10 ПРНП 04,05,06	8	9
Тема 7	Розвиток правничої думки в Україні XIX – початку XX століття	ПРНК02,05,06,07,08; ПРНА03,06,07,09,10 ПРНП 04,05,06	6	9
Тема 8	Розвиток юридичної освіти і науки в Україні до 1917 року	ПРНК02,05,06,07,08; ПРНА03,06,07,09,10 ПРНП 04,05,06	6	9
Тема 9	Юриспруденція доби Української національної революції 1917–1921 рр.	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА 3,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	8	10
Тема 10	Становлення юриспруденції соціалістичного типу в УСРР	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА 3,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	6	10
Тема 11	Особливості нормотворчої та правозастосовної практики в УРСР	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА 3,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	6	10
Тема 12	Українська юриспруденція кінця XX – початку XXI ст.	ПРНК 2,05,06,07,08; ПРНА 3,06,07,09,10; ПРНП 04,05,06	6	10

5 - Ресурси для навчання

Список основних джерел	1. Антологія української юридичної думки : В 10 т. / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка ; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, упоряд.: В.Д. Бабкін, І.Б. Усенко та ін. К. : Юрид. книга, 2002 . 2. Бойко І. Й. Історія правового регулювання цивільних, кримінальних та процесуальних відносин в Україні (IX-XX ст.): Навч. пос. для студентів вищ. навч. закладів. Л.: Вид. центр Львівського нац. ун-ту, 2013. 904 с. 3. Введение в украинское право. 2-е издание. / Отв. редакторы: доктора юрид. наук, профессор Кивалов С.В., доктор юрид. наук, профессор Оборотов Ю.Н. Одесса: Изд-во «Юридична література», 2009. 665 с. 4. Єфремова Н.В. Суд та судочинство в Українській Народній Республіці, Українській Державі, Західноукраїнській Народній Республіці та УНР часів Директорії (1917 – 1920 рр.) / Н.В. Єфремова, Б.Й. Тищик, В.Т. Марчук. – Одеса – Львів, 2007. – 276 с. 5. Єфремова Н.В., Корнієнко І.В., Горяга О.В. Історія суду і судочинства в Україні : навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів вищої освіти. Одеса : Фенікс, 2020. 108 с. 6. Судова влада в Україні: історичні витоки, закономірності, особливості розвитку / Авт. кол.: В. С. Бігун, І. Й. Бойко, Т. І. Бондарук, К. А. Віслобоков, О. А. Гавриленко, Л. О. Зайцев, А. Ю. Іванова, О. О. Малишев, І. В. Музика, В. Т. Окіпнюк, Є. В. Ромінський, О. О. Самойленко, М. І. Сірий, І. Б. Усенко (кер. кол.), М. Д. Ходаківський, Л. В. Худояр, О. Н. Ярмиш. НАН України. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; Міжнародна асоціація істориків права. К.: Наукова думка, 2014. 503 с. URL: http://resource.history.org.ua/item/11193
------------------------	--

7. Історія українського парламентаризму. Від до парламентських форм організації політичного життя до сьогодення: У 3 т. / За ред. В.А. Смолія. К. : Дніпро, 2010. 636 с.
8. Правова доктрина України у 5-ти томах / Тацій В Я; Святоцький О Д; Максимов С І: За заг ред Петришина О В Харків : Право, 2013. Т. 1: Загальнотеоретична та історична юрисприденція. Т. 2: Публічно-правова доктрина України. Т. 3: Доктрина приватного права України. Т. 4: Доктринальні проблеми екологічного, аграрного та господарського права. Т. 5 Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку.
9. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9-ти т. / голова ред. кол., наук. ред. Т. Гунчак. К. : Дніпро, 2001.
10. Юридична енциклопедія / ред. Ю. С. Шемшученко [та ін.] ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К. : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1998-2004 .
1. Азаркин Н.М. Всеобщая история юриспруденции : курс лекций. М. : Юридическая литература, 2003. 608 с.
2. Аннерс Эрик История европейского права. Перевод со шведского. Переводчик: Валинский Р.Л. / Ответственный редактор: Шенаев В.Н.; Редакция: Кудров В.М., Машлыкин В.Г. М.: Наука, 1994. 397 с.
3. Історія Одеської школи права: навч.-метод. посіб. / М. Р. Аракелян, О. В. Горяга, Н. В. Єфремова, І. В. Корнієнко, Т. О. Остапенко, Л. О. Попсуєнко, Я. В Шевчук. Вид. 2-ге, випр. та доп. Одеса : Фенікс, 2018. 390 с.
4. Кивалов С. В. Национальный университет «Одесская юридическая академия» лидер юридической науки и образования Украины // Юридичний вісник : щоквартальний журнал. 2012. №4. С. 7-15.
5. Кивалов Сергій Васильович: біобібліогр. покажч. / уклад.: Т. М. Стефанчишена, Л. А. Таран, Л. В. Арюпіна; ОНЮА, наук. б-ка, н. ред. Ю.М. Оборотов. Одеса : Юр. л-ра, 2009. 184 с.
6. Права, за якими судиться малоросійський народ. 1743 / НАН України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського ; упоряд. К. А. Вислобоков ; відп. ред. та авт. передм. Ю. С. Шемшученко. К. : [б.в.], 1997. 547 с.
7. Слюсаренко А., Томенко М. Історія української конституції. К.: Видавництво Право, 1993. 464 с.
7. Статути Великого Князівства Литовського. : у 3 т. / за ред. С. В. Кивалова, П.П. Музиченка, А. І. Панькова. Одеса : Юридична література, 2004.
8. Сырых В.М. История и методология юридической науки. Учебник. М.: Норма : Инфра-М, 2012. 464 с.
9. Тищик Б.Й., Бойко І.Й. Історія держави і права України : акад. курс : підручник К. : Ін Юре, 2015. 808 с.
10. Універсали українських гетьманів від Івана Виговського до Івана Самойловича (1657-1687) / Упоряд.: І. Бутич, В. Ринсевич, І. Тесленко; Ред. кол.: П. Сохань (голова), Г. Боряк, В. Брехуненко, І. Бутич (заст. голови), Я. Дашкевич, О. Купчинський, О. Маврін, Ю. Мицик, О. Музичук, О. Романів, В. Смолій, Ю. Шемшученко. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; Наукове товариство ім. Шевченка; Центральний державний історичний архів України. Київ; Львів, 2004. 1118 с. (Пам'ятки історії України).
11. Універсали Богдана Хмельницького. 1648-1657 / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України ; упоряд. І. Крип'якевич, І. Бутич ; ред. кол. В. Смолій [та ін.]. К. : Альтернативи, 1998. 383 с. + дод. (Матеріали до українського дипломатарію. Серія 1 "Універсали українських гетьманів") 170 років – зберігаємо традиції 20 років – створюємо майбутнє : Наук. видання Нац. ун-т "Одес. юрид. акад." ; [редкол.: С.

	В. Ківалов (голова) та ін. ; фот.: Г. О. Гарбузов та ін.]. Одеса : Юридична література, 2017. 558 с. 12.Харт Г.Л.А. Понятие права. Перевод с английского; под общей редакцией Е. В. Афонасина и С. В. Моисеева. СПб: Изд-во Санкт-Петербургского университета, 2007. 302 с. <i>Оригинал</i>: Hart H. L. A. The Concept of law. — Oxford: Oxford University Press, 1961. 261 p. (Clarendon Law Series).
Інформаційні ресурси	Силабус навчальної дисципліни «Історія української юриспруденції» URL : http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14607 Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української юриспруденції» URL : http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/14607 “ExLibris” – режим доступу: http://exlibris.org.ua/ “Літера” – режим доступу: http://litera-ua.livejournal.com/8211.html “Електронна бібліотека Князева” – режим доступу: http://ebk.net.ua/index.htm/ “Чтиво” [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://chtyvo.org.ua/; своєрідна цифрова бібліотека порталу “Гуртом” (перший український торренттрекер) Друкована література // Hurtom – торрент-толока: перший український торрент-трекер. URL : http://toloka.hurtom.com/viewforum.php?f=11 Портал Національної бібліотеки України ім. Вернадського (НБУВ) http://www.nbuv.gov.ua/ Портал Інституту історії України НАН України http://www.history.org.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html – каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України. http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html – каталог наці. бібліотек країн світу. http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html – каталог електронних бібліотек України http://www.lib.com.ua/ – електронна бібліотека http://www.ebk.net.ua – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева).
6. Контрольні заходи	
Методи діагностики знань	<i>Форми поточного контролю знань</i>: опитування на практичних заняттях, усне повідомлення, можливі реферати. <i>Форми підсумкового контролю знань</i>: екзамен у 3-му семестрі.
7. Інші застереження щодо вивчення навчальної дисципліни	
Вимоги викладача	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою та з пам'ятками права є необхідною умовою. Здобувач повинен вести зошит для роботи на практичних заняттях та для виконання самостійної роботи.
Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Труднощі при перекладі окремих застарілих термінів зі староруської, польської та латинської мов.